

ANATOMİ TERMİNOLOJİ

Hazırlayan
Doç. Dr. Çağdaş OTO

Ankara Üniversitesi
Veteriner Fakültesi
Anatomi A.D.

ANATOMİK TERMİNOLOJİ DERSİ PLANI

□ DERSİN AMACI

Anatominin bilim dilini oluşturan kelimelerin köken, yazılış ve okunuşlarının karşılaştırmalı biçimde anlatılması amaçlanmıştır.

□ DERS KAZANIMLARI

Bu ders sonunda, öğrencilerin, başta anatomi olmak üzere, ilerleyen dönemde alacakları histoloji, patoloji, jinekoloji ve cerrahi vb.. Derslerde ve hekimlik meslek hayatlarında yararlanacakları temel anatomik terminoloji bilgisine sahip olmaları beklenmektedir.

□ DERS KAYNAKLARI

DURSUN, N. (2004) Veteriner Anatomi Terimleri Sözlüğü

MUTUŞ, R (2014) Veteriner Anatomi Terminolojisi

ROMICH, J.A. (2009) An Illustrated Guide to Veterinary Medical Terminology

NOMINA ANATOMICA VETERINARIA (2012)

SCHALLER, O. (2007) Illustrated Veterinary Anatomical Nomenclature

Anatomik Terminolojinin Tarihçesi

- ❑ İlk çalışmalar papürüs yaprakları üzerinde; Mumyalama yapan Mısırlı bilim adamları (M.Ö. 3000)
- ❑ İlk Kayıtlar; Eski Yunan'da Hippocrates ve Aristoteles (M.Ö.400-250)
- ❑ İlk İnsan Kadavrası teşhiri; Herophilos ve Erasistratos (M.Ö. 4.yy)
- ❑ Bergamalı Galenus (M.Ö.200); 16 ciltlik anatomi kitabı yazdı. Maymun ve domuzlarda çalıştı
- ❑ İbn-i Sina (M.S. 1000); «Kanun-i fit Tıb» (Tıbbın Kuralları)
- ❑ Andreas Vesalius (1543); İlk Anatomist, Anatomide modern çağın başlatıcısı ;
«De Humani Corporis Fabrica» (İnsan Vücudunun Yapısı Üzerine) (7 cilt)
- ❑ William Harvey (1628); «Exercitatio anatomica de motu cordis et sanguinis in animalibus»
(Hayvanlarda Kalbin ve Kanın Üzerine Anatomik İncelemeler)
- ❑ İlk Veteriner Anatomi Terminolojisi (1895); Basel Nomina Anatomica
- ❑ Nomina Anatomica : 1923 (America), 1936 (Jena), 1961 (Vienna), 1963 (Hannover)
- ❑ «International Anatomical Nomenclature Committee» kuruldu (1950)

Nomen (It.): İsim, ad **Nomenclature : Terminoloji** (Bir dalda kullanılan teknik terimlerin tamamı)

- ❑ İlk Nomina Anatomica Veterinaria (1967) Alfort, Paris
- ❑ N.A.V. 1973, 1977, 1983, 1993, 2005, 2012 (düzeltilmiş 5. baskı)

Anatomi biliminin dili Latince ve Grekçe'dir.

- Tıp dilinde (medikal terminoloji) kullanılan yaklaşık 8000 terim vardır. Bunların da %75 i Anatomi'de kullanılır.
- Anatomi terimlerinin büyük çoğunluğu Latince ve Grekçe, az bir kısmı da Arapça-Farsça kökenlidir.

Grekçe = Hipokrates ve Aristoteles

Latince = Andreas Vesalius

Arapça = İbn-i Sina

Anatomi biliminin dili Latince ve Grekçe'dir.

LATİNCE

- Latium: İtalyanın orta batı kesimlerinde bir bölgenin adıdır. Burası Roma imparatorluğunun merkezi olan Roma ve çevresini kapsar. Günümüzde Lazio şehri Latium olarak bilinir. Burada konuşulan dile Latince denir.
- Avrupa dillerinin çoğuna köken oluşturan Antik bir dildir. Aslında M.Ö.7.yy'da antik yunan dillerinden (Grekçe) türemiştir. Günümüzde sadece orta çağda latince yazılmış incil kitaplarına ithafen Vatikan'da konuşulmakta ve kullanılmaktadır.

- Latin alfabesinde orjinal 21 harf vardır.

A, B, C, D, E, F, G, H, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, X, Y, Z

Ortaçağda i (I, J) ve v (U, V, W) harfleri ayrılmış ve

Bunlar da eklenerek 26 harfe ulaşmıştır.

Anatomi biliminin dili Latince ve Grekçe'dir.

GREKÇE (Antik Yunanca)

- M.Ö.9.yy – M.S.6.yy arasında Yunanistan ve çevresinde konuşulmuş bir dildir. Bugünkü Yunanca'nın atası sayılır. Günümüzde terminoloji dışında kullanılmamaktadır.

LATİNCE ALFABE

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z

□ **Sesli harfler;**

a, e, i, o, u, y

i (= i veya y), y (= i) olarak okunur

□ **Sessiz harfler;**

b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

c (=k veya s), g(=bazen j), q (=ku), t (=t veya s), x(=ks) olarak okunur

□ **Çift Sesli harfler;**

ae (=e), oe (=ö), au (=av), eu (ö), ei (=i), ui (=ui)